

om enhver Jernbane, og det gjælder ogsaa i England, som den ærede Rigsdagsmand fatte megen Prits paa. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at man i England havde givet 2 à 300 Millioner Rd. ud til Jernbaner; den ærede Rigsdagsmand har naturligvis meent Lst., men selv om man regner en Lst. til 9 Rd., saa bliver det dog under hvad der virkelig er udgivet til Jernbaner i England. Den 1ste Jan. 1858 var der i England 1852 Mill Jernbane — jeg veed, det er rigtigt, thi jeg har selv lagt det sammen —, og de havde, naar jeg regner en Lst. til 9 Rd., kostet 2,860 Millioner. De gave i Gjennemsnit $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, hvilket er Mere, end den Jernbane, der gaaer igjennem Sjælland, giver, og den ærede Rigsdagsmand maa da indrømme, at den Plan, som han paastod, der var gaaet frem efter i England, og som han ogsaa troede var gjenneført her, ikke er saa forfærdelig (Klee: Jol). Nei, det har den vist ikke været, naar Banerne give $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente, thi den ærede Rigsdagsmand veed jo dog vel, at der er meget saa Baner, der give en større Rente. I Frankrig give de vel Mere, maaskee endog det Dobbelte, men det er af andre Grunde, som jeg ikke her skal inblade mig paa. Hvad vil det desuden sige med denne Plan? Der bristede Beviset jo saa overmaade for den ærede Rigsdagsmand. Den ærede Rigsdagsmand tænkte sig Jernbanen tværs igjennem; det er en egentlig skandinavisk Jernbane, først gjennem Sjælland, saa igjennem Fyen, og saa fra Aarhus tværs igjennem Jylland, og det kalder han saa et System. Ja, men der er jo 3 eller 4 Mill over Storebelt, og fra Middelfart, eller et Sted i Nærheden deraf, hvor den slyngede Jernbane jo maa ende, til Aarhus er der jo ogsaa et Stykke Vej, og kan det saa kaldes et sammenhængende System, samler man derved det, som er adskilt? Nei, det gjør man vistnok ikke. Jeg troer ikke, der vil komme en Jernbane igjennem Fyen, før man kan anlægge Jernbaner for en langt ringere Bekostning, end man nu kan, det er min bestemte Overbeviisning; den ærede Rigsdagsmand skal ganske vist have Ret til at have en anden. Naar han mener, at intet andet Land er saa adspredt som Dan-

mark, da forholder dette sig ikke saa; der er flere Lande i Europa, der ere mere adspredte. Det er ikke Vandet, der adskiller Landene; Vandet forbinder Landene, og det viser Historien jo ogsaa; men jeg vil indrømme, at i vort Klima, hvor Havet en Deel af Aaret er et Ishav, forbinder Vandet ikke Landene i den Grad som paa saa mange andre Steder. Det, der adskiller Landene, er Bjerge, Ørkener og Sligt, og derfor skulde jeg mene, at f. Ex. Norge med sine i forskjellig Retning liggende og smaat bebyggede Dalstrækninger er ganske anderledes splittet ad end Danmark. Det samme gjælder ogsaa om Lande, hvis enkelte Dele ere skilte ad ved andre Stater. Men hvad enten Danmark nu er splittet ad eller ikke, saa paahviler der den ærede Rigsdagsmand at præstere ganske andre Beviser end dem, han har præsteret, for, for det Første, at det, som han kalder et System, er et virkeligt System; og for det Andet, at det er det bedste System; ingen af Delene er bleven beviist. Jeg gad dog ogsaa gjerne høre, om den ærede Rigsdagsmand er istand til at præstere Beviis for, at der var en ret Sammenhæng mellem den Deel af hans Foredrag, som omhandler Postvæsenet og Jernbanen i Forbindelse med Postvæsenet, og saa den sidste Deel. Jeg veed ikke, hvad Postvæsenet har at gjøre med denne Sag. Dersom det virkelig er saaledes, som den ærede Rigsdagsmand har sagt, og som kan være meget rigtigt, at Postvæsenet og Jernbanen ere uadskilleligt forbundne, og at Postvæsenet vilde tabe ved at faae en Jernbane i en anden Retning, saa maa den ærede Rigsdagsmand bevise det, men det syntes jeg aldeles ikke blev beviist, og det vil derfor maaskee være bedst at lade det ligge udenfor. Jeg troer nu at have imødegaaet det Meste af hvad den ærede Rigsdagsmand har anført. Skulde denne Diskussion blive fortsat, saa skal jeg med Fornøielse prøve paa at imødegaae, hvad jeg ellers maatte kunne erindre af hvad han fremsatte, men for Diebliffet er jeg ikke istand til at fastholde flere af de fremkomne Punkter.

Formanden: Rigsdagsmanden for Maribo Amts 3die Valgkreds har Ørdet for en personlig Bemærkning.